
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לסיפורת אמריקה לטינית - 29113

תאריך עדכון אחרון 09-02-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים ולטינו אמריקניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ רות פיין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ruth.fine@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד' 12:30 - 14:00
חדר: 6606

מורי הקורס:
פרופ רות פיין

תאור כללי של הקורס:

מטרת הקורס היא להעניק מבט רחב ומעמיק על מספר יצירות מופת של הספרות הלטינו-אמריקאית מהמאה ה-20 ועד ימינו. הקו המנחה של הקורס יהיה התפתחות הזרמים הספרותיים בתקופות אלו תוך כדי התייחסות למושגי יסוד בספרות. מלבד ניתוח טקסטואלי ודיון במאפיינים של זרמים ספרותיים, נעסוק בשאלות אפיסטמולוגיות והשלכות היסטוריות ותרבותיות המשתקפות מן הטקסטים, כגון: כיצד מיוצגת הזהות האמריקאית בכל אחד מהמקרים? מה מאפיין את המפגשים הספרותיים השונים בין אירופה ואמריקה? באיזו מידה נוצרו תופעות ספרותיות שהשפיעו ואף שינו את הספרות המערבית?

מטרות הקורס:

לפתח יכולת לנתח טקסטים ספרותיים.
להכיר את הזרמים הספרותיים בספרות הלטינו-אמריקאית במאה ה-20.
לפתח הבנה אובייקטיבית של השוני בין התרבויות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לנתח טקסטים ספרותיים של הספרות הלטינו-אמריקאית של המאה ה-20
לזהות את הזרמים הספרותיים שאליהם משתייכים טקסטים מהספרות הלטינו-אמריקאית
לקשר בין תופעות ספרותיות לבין תופעות תרבותיות, פוליטיות וחברתיות באמריקה הלטינית

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: שיעור פרונטלי עם השתתפות הסטודנטים
חובה לקרוא את הטקסטים לפני השיעור בו הם נידונים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מגילוי אמריקה ועד המאה ה-20: החיפוש המתמיד אחר זהות
2. בין ברבריות לציביליזציה: פאקונדו
3. מהריאליזם-נטורליזם לרגיונליזם
4. האוונגרד: חורחה לואיס בורחס
5. מהמציאות המופלאה לריאליזם המאגי (Mágico Realismo el y Maravilloso Real Lo)
6. הבום של הספרות הלטינו-אמריקאית (Boom El)
7. הפוסט-בום (boom-Post)

חומר חובה לקריאה:

1. מגילוי אמריקה ועד המאה ה-20: החיפוש המתמיד אחר זהות

27.2: הקדמה

3.6: לידתה של שאלת הזהות

קריאת חובה:

כריסטופר קולומבוס, "איגרת על המסע הראשון"; "גן העדן הארצי" מתוך אביוהו זכאי, אירופה והעולם החדש (ירושלים: אקדמון, 1993), 108 - 114; 204 - 207.

Christopher Columbus, The Journal of Christopher Columbus, trans. Cecil Jane (New York: Bramhall House, 1960), 191-202.

Gabriel García Márquez, The Solitude of Latin America, trans. Marina Castañeda. New York Times 6 February 1983, sec. 4: 17.

"הקדמה" מתוך אביוהו זכאי, אירופה והעולם החדש (ירושלים: אקדמון, 1993), 17-39.

מונטרוסו, אאוגוסטו, "ליקוי חמה", מתוך הסימפוניה הגמורה בתרגום טל ניצן קרן, תל-אביב: הספריה החדשה, 2003. עמ' 32-33.

קריאת רשות:

Tzvetan Todorov, The Conquest of America, trans. Richard Howard (Harper Perennial, 1982), 1-50.

Christopher Columbus, The Journal of Christopher Columbus, trans. Cecil Jane (New York: Bramhall House, 1960), 22-57.

2. בין ברבריות לציביליזציה: פאקונדו

20.3: דומינגו פאוסטינו סרמיינטו: פאקונדו

קריאת חובה:

קטעים נבחרים מתוך פאקונדו מאת סרמיינטו:

Domingo F. Sarmiento, Life in the Argentine Republic in the Days of the Tyrants; or Civilization and Barbarism, trans. Mrs. Horace Mann. (New York: Hafner Publishing Co., 1965.

קטעים נבחרים מתוך מרטין פיררו מאת חוסה הרננדס מרטין פיררו בתרגום נפתלי יעקב הבר, אשדוד, 1988. עמ' 1-18.

קריאת רשות

Tulio Halperín Donghi; Iván Jaksic; Gwen Kirkpatrick and Francine Masiello, *Sarmiento: Author of a Nation*. (Berkeley; Los Angeles; London: University of California, 1994), 1-16.

Criscenti, Joseph T., ed.: *Sarmiento and His Argentina*. (Boulder & London: Lynne Rienner Publishers, 1993), 35-50.

Ludmer, Josefina, *The gaucho genre: a treatise on the motherland*. (Durham: Duke University Press, 2002), 3-36.

3. מהריאליזם-נטורליזם לרגיונליזם

27.3: הוראסיו קירוגה: "עם הזרם"

קריאת חובה:

קירוגה, הוראסיו, "עם הזרם", מתוך על אהבה, טירוף ומוות בתרגום טל ניצן קרן, תל-אביב: חרגול, 2001. עמ' 52-56.

ניצן-קרן, טל, "אחרית דבר" מתוך הורסיו קירוגה. על אהבה, טירוף ומוות. תל-אביב: חרגול, עמ' 99-106.

Franco, Jean (1994). *An Introduction to Spanish-American Literature*. Cambridge: Cambridge University Press, chap. 7 ("Regionalism in the Novel and Short Story"), pp. 193-194; 216-222.

קריאת רשות:

Williams, Raymond L. (2007). *The Columbia guide to the Latin American novel since 1945*. New York: Columbia University Press, pp. 3-23.

Wellek, René (1963). "The Concept of Realism in Literary Scholarship", in *Concepts of Criticism*. New Haven and London: Yale University Press, pp. 222-255.

4. האוונגרד: חורחה לואיס בורחס

24.4: עולמו הספרותי של חורחה לואיס בורחס: מבוא
5.8: ניתוח טקסטואלי: "הדרום" ו-"הבשורה על פי מרקוס"

קריאת חובה:

ח.ל. בורחס:

"הדרום", מספרדית: יורם ברונבסקי (בתוך: בורחס, חורחה לואיס. בדיונות. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 1998)

"הבשורה על פי מרקוס", מספרדית: אורי בן דוד (בתוך: בורחס, חורחה לואיס. שאין יודעים דבר: כתבים על אמונה. ירושלים: כרמל, 2014)

Franco, Jean (1970). *The Modern Culture of Latin America*. Bungay, Suffolk: Penguin Books, chap. 6 ("Cosmopolitan or Universal?"), pp. 180-185.

Borges, Jorge Luis "The Argentine Writer and the Tradition" in *Labyrinths*, ed. Donald Yates and James Irby, N.Y., New Directions, 1964.

קריאת רשות:

Balderston, Daniel, *The Literary Universe of Jorge Luis Borges. An Index to References and Allusions to Persons, Titles, and Places in His Writings*, Greenwood Press, New York-Westport, Connecticut-London, 1986.

Barrenechea, Ana María, *Borges the Labyrinth Maker*, ed. and trans. by Robert Lima, New York University Press, New York, 1965.

Fishburn, Evelyn and Hughes, *Psiche, A Dictionary of Borges*, Duckworth, London, 1990.

Shaw, Donald L.: *Borges's Narrative Strategy*. Leeds: Cairns, 1992.

Stabb, Martin S.: *Borges Revisited*. Boston: Twayne, 1991.

5. מהמציאות המופלאה לריאליזם המאגי (Mágico Realismo el y Maravilloso Real Lo)

15.5: המציאות המופלאה: "לובינה" של חואן רולפו

22.5: הריאליזם המאגי: "איש זקן מאוד עם כנפיים גדולות" של גבריאל גרסיה מארקס

קריאת חובה:

"לובינה", מספרדית: מנחם ארגוב (בתוך: רולפו, חואן. המישור בלהבות. קריית ביאליק: אח, 2011)

"אדון זקן מאוד עם כנפיים ענקיות", מספרדית: יואב הלוי (בתוך: גרסיה מארקס, גבריאל. הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית. ירושלים: שוקן, 1986)

Paz, Octavio, "The day of the dead", in: *The Labyrinth of Solitude: Life and Thought in Mexico* (trans. Lysander Kemp) (New York, Grove Press, Inc., 1985).
Mcnerney, Kathleen (1989). *Understanding Gabriel García Márquez*. Columbia, S.C.: University of South Carolina Press, pp. 132-154.

קריאת רשות:

קרפנטיייר, אלחו, "פתח דבר", מתוך מלכות העולם הזה. תרגום: ישעיהו אוסטרדין. תל אביב: זמורה

-ביתן, 1986, עמ' 7 - 14

Paz, Octavio, *The Labyrinth of Solitude: Life and Thought in Mexico* (trans. Lysander Kemp) (New York, Grove Press, Inc., 1985).

Bell-Villada, Gene H. (1990). *García Márquez: The Man and His Work*. Chapel Hill: University of South Carolina Press.

6. הבום של הספרות הלטינו-אמריקאית (Boom El)

29.5: הבום: רקע היסטורי-תרבותי ועקרונות ספרותיים.

6.5: כתיבתו של חוליו קורטאסר - הסיפור הפנטאסטי: "לילה עם הפנים כלפי מעלה" ו-"מכתב לעלמה בפאריס"

קריאת חובה:

חוליו קורטאסר, "לילה עם הפנים כלפי מעלה", מתוך סוף המשחק, תרגום מספרדית: יורם מלצר, ירושלים: כרמל, 2005.

חוליו קורטאסר, "מכתב לעלמה בפאריס", מתוך שמיים אחרים, תרגום מספרדית: טל ניצן, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2006.

González Echevarría, Roberto and Pupo-Walker, Enrique, eds. (1996), *The Cambridge History of Latin American Literature, Vol. II: The Twentieth Century*, Cambridge: Cambridge University Press.

Swanson, Philip (1995), *The new novel in Latin America: politics and popular culture after the boom*, Manchester : Manchester University Press. pp: 1-20.

קריאת רשות:

Freud, Sigmund (1919/1955). "The Uncanny" in *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, ed. por James Strachey. London: Hogarth, XVII, 219-252.

Jackson, Rosemary (1981/1995). *Fantasy: The Literature of Subversion*. London: Routledge.

Holmes, Amanda, "Residential Unhomed in Short Stories by Julio Cortázar and Ilse Aichinger". *Neophilologus* 87 (2003), pp. 247-264.

Sharkey, Joseph (2006). *Idling the Engine: Linguistic Skepticism in and around Cortázar, Kafka and Joyce*. Washington, D.C.: Catholic University of America Press.

Todorov, Tzvetan (1975). *The Fantastic*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press,

chaps. 2 & 3, pp. 24-57.

7. הפוסט-בום (boom-Post):

12.6: מבוא לפוסט-בום

19.6: "המלאכית הקטנה יוצאת מקברה" מאת מריאנה אנריקס

26.6: זעם מאת סרחיו ביסיו

קריאת חובה:

סרחיו ביסיו, זעם. תרגמה מספרדית: שוש נבון. הוצאת סמטאות, 2011.

מריאנה אנריקס, "המלאכית הקטנה יוצאת מקברה". מספרדית: אדם בלומנטל. מעבורת: פרויקט הסיפור הקצר.

Shaw, Donald L. (1995) "The Post-Boom in Spanish American Fiction," *Studies in 20th Century Literature*: Vol. 19: Iss. 1, 11-27.

Biron, Rebecca E. (2000) *Murder and masculinity: violent fictions of twentieth century Latin America*, Nashville: Vanderbilt University Press. Pp. 1-30.

קריאת רשות:

Connor, Steven (2004). *The Cambridge Companion to Postmodernism*. Cambridge: Cambridge University Press.

Mchale, Brian (1987). *Postmodernist Fiction*. New York and London: Methuen, pp. 3-40.

Colás, Santiago (1994). "Resisting Postmodernity," in his: *Postmodernity in Latin America: The Argentine Paradigm*. Durham, N.C.: Duke University Press, pp. 1-19.

חומר לקריאה נוספת:

ביבליוגרפיה כללית

Bercovitch, Sacvan *The Rites of Assent: Transformations in the Symbolic Construction of America* (New York, Routledge, 1993).

Booth, Wayne C. *The Rhetoric of Fiction*. (Chicago: University of Chicago Press, 1982).

Budick, Sanford and Wolfgang Iser, *The Translatability of Cultures: Figurations of the Space Between* (Stanford, California, Stanford University Press, 1996).

Greenblatt, Stephen *Marvelous Possessions: The Wonder of the New World*

- (Chicago: Chicago University Press, 1991).
- Genette, Gérard *Narrative Discourse* (Ithaca, N.Y.: Cornell Univ. Press., 1983).
- Larrain, Jorge *Identity and Modernity in Latin America* (Cambridge, Polity Press, 2000).
- Mirande, Alfredo *Hombres y Machos: Masculinity and Latino Culture*. (Westview Press, 1997).
- Morse, Richard M. *New World Soundings: Culture and Ideology in the Americas*. (Baltimore/ London, The Johns Hopkins University Press, 1989).
- Paz, Octavio *The Labyrinth of Solitude: Life and Thought in Mexico* (trans. Lysander Kemp) (New York, Grove Press, Inc., 1985).
- Phelan, James & Peter J. Rabinowitz. *A Companion to Narrative Theory* (Malden, MA: Blackwell, 2005).
- Royle, Nicholas (2003). *The Uncanny*. Manchester: Manchester University Press.
- Symcox, Geoffrey and Blair Sullivan, *Christopher Columbus and the Enterprise of the Indies: a Brief History with Documents* (Boston/ New York, Bedford / St. Martin's, 2005).
- Williams Bunkley, Allison *The Life of Sarmiento* (Princeton, New Jersey, Princeton University Press, 1952).
- Wellek, Rene *Concepts of Criticism*. (New Haven: Yale University Press, 1969).

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 0 %
 הגשת עבודה 0 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 30 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

דרישות הקורס:

1. נוכחות
2. קריאת הטקסטים הספרותיים הרלוונטים לכל שיעור
3. קריאת מאמרי החובה הרלוונטים לכל שיעור

מטלות הקורס:

הגשת 3 יומני קריאה: 30% מן הציון הסופי.
מבחן בית בסיום הקורס: 70% מן הציון הסופי.